

\*\*\*\*\*

## РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

\*\*\*\*\*

УДК 353

**Г. В. Бритова**

кандидат наук з державного управління  
Класичний приватний університет

### ІНВЕСТИЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РОЗКРИТТЯ ВНУТРІШНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ

*У статті проаналізовано динаміку інвестиційної діяльності в регіонах України у 2015 р. Виявлено низку проблем, які стоять на заваді підвищенню інвестиційної спроможності регіонів. Висловлено пропозиції для діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо стимулювання припливу інвестиційних ресурсів та покращення інвестиційного клімату в регіонах.*

**Ключові слова:** інвестиційна політика, інвестиційна спроможність регіонів, внутрішній потенціал регіонів, регіональна політика, соціально-економічний розвиток.

Соціально-економічна криза 2014 – початку 2015 р. призвела до погіршення становища із залученням інвестицій із-за кордону та здійснення внутрішніх капіталовкладень. Як непривабливість інвестиційного клімату, так і нестача коштів для капіталовкладень спричинили різке погіршення показників інвестиційної діяльності в цілому по Україні та по її окремих регіонах. Такі тенденції розпочалися ще у 2013 р. і продовжилися у 2014 р. Пошук регіонами нових ринків збуту товарів і послуг, зумовлений зміною господарських зв'язків, а також необхідність накопичення ресурсів для потреб розвитку спричиняють посилення уваги до питань зміцнення інвестиційної спроможності регіонів. Це передбачає пошук ресурсів на місцях, їх акумулювання, примноження та нарощування, й ефективне використання і, відповідно, вимагає розробки комплексу заходів щодо підвищення інвестиційної спроможності регіонів. Крім того, з матеріального погляду інвестування спрямоване на підтримку адекватного рівня розвитку економіки регіону, результати якого виявляються в основному у вигляді економічного зростання чи покращення добробуту населення регіону. Інвестування як складова відтворювального механізму виконує досить важливу роль у процесі забезпечення економічної безпеки держави та регіонів, тому активізація інвестування торкається найглибших основ господарської діяльності і є вагомим визначником рівня економічної безпеки в будь-якому регіоні.

**Мета статті** – проаналізувати динаміку інвестиційної діяльності в регіонах України

у 2015 р. та надати пропозиції щодо стимулювання припливу інвестиційних ресурсів і покращення інвестиційного клімату в регіонах.

На заваді підвищенню інвестиційної спроможності регіонів стоїть низка проблем:

1. Недостатнє інституційне забезпечення інвестиційної політики в регіонах та на місцях. Розробка інвестиційної політики традиційно залишається прерогативою органів влади центрального рівня. Низка нормативно-правових документів, які унормовують здійснення інвестиційної діяльності в країні, зокрема Закон України "Про інвестиційну діяльність" [1] та Указ Президента України "Про заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності в Україні" [2], стосуються загальнодержавного рівня. Натомість, інвестиційна політика регіонального рівня не стала конструктивним елементом системи регулювання інвестиційної діяльності. Вагому роль у регулюванні інвестиційної діяльності саме на регіональному рівні та у формуванні системи інвестування в регіонах і задоволенні очікувань інвесторів відіграють рейтинги інвестиційної привабливості регіонів, інвестиційні паспорти регіонів, інвестиційні атласи по регіонах, що формуються Державним агентством з інвестицій та управління національними проектами України [3]. Місцеві ради здійснюють/впливають на інвестиційну діяльність на власний розсуд у межах чинного законодавства. Статті лише окремих законодавчих актів (Законів України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про місцеві державні адміністрації") стосуються саме місцевого рівня, створюючи місцевій владі рамки для дій і простір для маневрування в

питаннях залучення інвесторів та реалізації великих інвестиційних проектів. Також місцева влада може впливати на інвестиційну діяльність на підпорядкованій їй території засобами пропагандистського впливу, до яких можна зарахувати розроблення інвестиційних паспортів регіонів. На сьогодні вже кожна ОДА розмістила на своїй інтернет-сторінці інвестиційний паспорт області, окремі ОДА – інвестиційні паспорти районів та міст. Проте загальне враження від здійснення регулювання інвестиційної діяльності на рівні регіонів складається як про розрізнену та неупорядковану систему. І головне, засоби й інструменти регулювання інвестиційної діяльності на рівні регіонів та окремих громад не імplementовані до базових нормативно-правових документів регіонального розвитку, насамперед, до середньострокових стратегій регіонального розвитку. Тим самим “інвестиційна стратегія” регіону перетворюється на набір хаотичних неперіодичних дій щодо приваблення інвесторів до реалізації окремих інвестиційних проектів або недопущення припинення діючих проектів, не має стратегічного спрямування й не сприяє розкриттю внутрішнього потенціалу регіону.

*2. Недосконалість інструментів розкриття внутрішнього потенціалу регіонів.* Інституційним інструментом розкриття внутрішнього потенціалу регіону є регіональні стратегії. У чинних стратегіях регіонального розвитку відсутні системний і всебічний аналіз внутрішнього потенціалу регіону та визначення способів його використання. У регіональних стратегіях присутній аналіз окремих галузей та сфер діяльності, які становлять господарську основу для цього регіону, проте він не має стратегічної спрямованості як загалом, так і в контексті підвищення інвестиційної привабливості регіонів зокрема. З тексту стратегії інвестору важко дійти висновків про можливість здійснення капіталовкладень. Відповідно, проведений у такий спосіб аналіз стану розвитку окремих галузей та сфер діяльності не сприяє розкриттю внутрішнього потенціалу регіону.

*3. Падіння обсягів залучення інвестицій унаслідок погіршення соціально-економічної ситуації в країні й падіння інвестиційної привабливості регіонів Сходу України через ведення бойових дій на їх території.* За результатами 2013 р. індекс обсягу капітальних інвестицій по Україні становив 88,9% (падіння – 11,1%), приріст обсягу капітальних інвестицій спостерігався лише в шести регіонах: Вінницькій, Житомирській, Луганській, Миколаївській, Чернігівській областях та у м. Севастополь [4]. У 2014 р. тенденції погіршилися: за результатами 2014 р. індекс обсягу капітальних інвестицій становив 75,9% порівняно із 2013 р. (падіння – 24,1%) [5], приріст обсягу інвестицій спостерігався у двох регіо-

нах: Івано-Франківській та Хмельницькій областях. На 31.12.2013 р. обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу), внесених в економіку України, становив 56 789,4 млн дол. США, що на 5,2% більше за показник станом на 01.01.2013 р. За результатами 2013 р. падіння обсягів інвестиційної діяльності спостерігалось лише у Вінницькій та Волинській областях [6]. На 31.12.2014 р. обсяги залучених прямих інвестицій (акціонерного капіталу) значно знизилися і становили 45 916,0 млн дол. США [7], падіння – 19,2% порівняно з показником на 01.01.2014 р., воно спостерігалось у всіх регіонах, крім Івано-Франківської області.

В умовах воєнного конфлікту й дестабілізації суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в регіоні прогнозується подальше падіння обсягів залучення інвестиційних ресурсів. Від частини іноземних та вітчизняних інвесторів слід очікувати заморожування інвестиційних проектів або ж їх повної зупинки.

*4. Неefективність окремих інструментів фінансування капітальних проектів.* Точковий вплив на інвестиційну діяльність чинять такі інструменти, як: державні замовлення, Державний фонд регіонального розвитку, інвестиційні субвенції (згідно з Бюджетним кодексом України, “субвенції на виконання інвестиційних програм (проектів)”). Державні замовлення й засіб їх запровадження – державний контракт – є ефективними, оскільки сприяють діяльності окремих підприємств, які є системоформувальними для економіки регіонів і важливими для функціонування всієї галузі. Крім того, укладання державного контракту з підприємствами формує ринок збуту й тим самим сприяє розвитку економіки регіону. Значення механізмів державного замовлення полягає у включенні великого числа природних ресурсів у господарський оборот країни; заселенні, сільськогосподарському й транспортному освоєнні окремих територій; забезпеченні міграційних потоків населення, що пом'якшує перенаселення в інших регіонах; транспортному будівництві; створенні великих господарств, що фінансуються як за рахунок бюджетних, так і інвестиційних та кредитних джерел. Проте цей інструмент не набув поширення.

Діяльність Державного фонду регіонального розвитку поки що спрямована на фінансування поточних, а не капітальних проектів, як це має бути згідно із законодавством [8]. Тим самим не тільки нівелюється принцип діяльності фонду, а й поточні проекти фінансуються з джерел, які б мали бути спрямовані на капітальні проекти.

Інвестиційні субвенції залишаються механізмом ситуативного управління регіонами, їх обсяг залежить від суб'єктивних чинників. Згідно з Бюджетним кодексом України, “розподіл субвенції на виконання інвестиційних програм (проектів) здійснюється у

порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, з урахуванням завдань і заходів державної стратегії регіонального розвитку, регіональних стратегій розвитку на підставі формалізованих параметрів, що базуються на фактичних та прогнозних показниках економічного та соціального розвитку відповідної території (основними з яких є показники обсягу промислового виробництва, обсягу валової продукції сільського господарства, обсягу інвестицій в основний капітал, рівня щільності населення, рівня безробіття населення, доходів населення у розрахунках на одну особу, середньомісячної заробітної плати працівників". Тобто критерії надання субвенцій є абстрактними. Також не унормований механізм повернення субвенцій у разі їх неефективного використання.

5. *Низька ефективність розподілу інвестицій, низька віддача від інвестицій.* Щороку спостерігається концентрація капітальних інвестицій у галузях переробної промисловості (22,1%) та будівництва (16,6%), а прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з інших країн – у галузях переробної промисловості (27,4%), фінансової та страхової діяльності (25,1%), оптової та роздрібно-торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (разом 13,1%). Унаслідок надмірного нарощування інвестиційного потенціалу високовитратних галузей неможливо досягти успіху в економічному розвитку. Натомість спостерігається нестача капітальних інвестицій у галузях добувної промисловості й розроблення кар'єрів (12,3%), сільського, лісового та рибного господарства (7,3%), а прямих інвестицій – у галузях будівництва (2,8%), сільського, лісового та рибного господарства (1,3%), добувної промисловості та розробці кар'єрів (3,2%) (дані за підсумками 2014 р.) [9]. Відповідно, відчувається нестача інвестиційних ресурсів у тих регіонах, у яких у структурі ВРП переважає якась одна галузь добувного сектора або сільське господарство. Брак інвестицій не дає змоги розкрити внутрішній потенціал регіонів, ефективно використати наявні ресурси та розширити ресурсні рубежі інвестиційної діяльності.

Підвищення інвестиційної спроможності регіонів у контексті розкриття внутрішнього потенціалу розвитку можливе шляхом вжиття таких заходів [10]:

1. З метою формування системи інвестиційних стратегій місцевої влади та їх органічного вбудовування в загальнодержавну інвестиційну стратегію необхідно:

– Міністерству економічного розвитку і торгівлі України ініціювати внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. шляхом включення до тексту цієї стратегії розділу, який унормує питання формування інвестиційної політики регіонів як елементу стратегічного поступу держави; у

цьому розділі охарактеризувати загальні інвестиційні наміри та пріоритети держави й регіонів;

- обласним державним адміністраціям ініціювати внесення змін, а обласним радам – внести зміни до стратегій регіонального розвитку шляхом визначення інвестиційних пріоритетів кожного регіону, способів їх реалізації та інструментів фінансування, встановлення зв'язку інвестиційних пріоритетів із загальними стратегічними пріоритетами регіонів, а також унормування участі інвесторів, які реалізують проекти на території визначеного регіону, у розробці інвестиційних пріоритетів цього регіону;
- Кабінету Міністрів України ініціювати доповнення до ст. 43 "Питання, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях" Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", виклавши його в такій редакції: "затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно району, області, цільових програм з інших питань, заслуховування звітів про їх виконання; затвердження інвестиційних стратегій відповідно району, області";
- Кабінету Міністрів України ініціювати внесення змін до ст. 27 "Повноваження у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку" Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" шляхом викладення вказаного пункту в такій редакції: "забезпечення складання балансів фінансових, трудових ресурсів, грошових доходів і видатків, необхідних для управління соціально-економічним і культурним розвитком відповідної території, а також визначення потреби у місцевих будівельних матеріалах, паливі; забезпечення складання інвестиційних паспортів міст обласного значення"; і до ст. 43 "Питання, які вирішуються обласними та районними радами виключно на їх засіданнях" Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" шляхом викладення вказаного пункту у такій редакції: "16) затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідно району, області, цільових програм з інших питань, заслуховування звітів про їх виконання; забезпечення складання інвестиційних паспортів районів та областей".
- 2. З метою формування цілісної системи інструментів розкриття внутрішнього потенціалу регіону слід рекомендувати обласним державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування при розробці регіональних стратегій розвитку:
  - включати до регіональних стратегій розділ, з аналізом розвитку галузей господарювання в регіоні з метою формування ціліс-

ної картини його внутрішнього потенціалу та висвітлення привабливості для потенційних інвесторів, і розділ, з характеристикою стратегічних цілей розвитку регіону;

- включати до регіональних стратегій розділ, у якому зазначати необхідність застосування при управлінні регіоном такого новітнього інструменту управління, як геоінформаційна система моніторингу регіональних ресурсів та інформаційно-аналітичного супроводу управлінських рішень.

Геоінформаційна система містить картографічну інформацію, дані про суб'єктів господарювання області та їх діяльність, дані про природні ресурси регіону. До неї включають інформацію про інженерно-технічну та виробничу інфраструктуру, демографічну ситуацію, трудові ресурси; перелік громадян, що потребують соціального захисту. Геоінформаційна система стане в нагоді підприємцям, які матимуть змогу оцінити рівень конкуренції й очікуваних доходів у різних сферах бізнесу, обирати місця локалізації бізнесу. Геоінформаційна система стане в нагоді підприємцям, які матимуть змогу оцінити рівень конкуренції та очікуваних доходів у різних сферах господарювання, обирати об'єкти для інвестування.

3. З метою призупинення падіння обсягів капітального інвестування та відпливу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) з регіонів України місцевим державним адміністраціям доцільно вжити таких заходів:

- забезпечувати ефективний захист прав інвесторів та надавати гарантії іноземним інвесторам щодо стабільності умов ведення бізнесу в окремих регіонах шляхом розстрочки термінів виплати кредитів, застосування норм прискореної амортизації тощо з метою недопущення зупинки реалізації вже діючих інвестиційних проектів;
- на власних інтернет-сторінках пропагувати можливості та переваги створення такої форми господарської й інвестиційної діяльності, як промисловий округ, який може сприяти активізації інвестиційної діяльності в регіоні.

Промисловий округ – частина території регіону, призначена для розміщення та функціонування різних виробництв та супутніх їм сервісів, сформована за єдиним проектом планування з необхідною інфраструктурою; інвесторам надаються гарантії незмінності умов інвестування, можливість безкоштовного користування існуючою інфраструктурою та здійснюється побудова частини необхідної виробничої інфраструктури за рахунок державного бюджету.

4. З метою підвищення ефективності інструментів фінансування капітальних проектів Кабінету Міністрів України спільно з профільними міністерствами доцільно вжити таких заходів:

- розробити проект постанови про механізми здійснення державного замовлення

на закупівлю товарів, виконання робіт, надання послуг для державних потреб в Україні, у якій зазначити рамкові умови здійснення державного замовлення, унормувавши в ній механізм формування державних замовлень, принципи їх дії, сфери діяльності та галузі застосування, умови здійснення, умови відшкодування виділених коштів у разі їх неефективного або нецільового використання, а також функції місцевих державних адміністрацій у здійсненні державних замовлень, та сприяти її ухваленню;

- внести зміни до ст. 4 “Сфери застосування державно-приватного партнерства” Закону України “Про державно-приватне партнерство”, додавши до переліку сфер державно-приватного партнерства такі: “спорудження об'єктів соціальної інфраструктури; розробка родовищ газоконденсатних і нафтогазоконденсатних енергетичних ресурсів; розробка та впровадження унікальних новаторських технологій” – з метою залучення інвесторів до виконання суспільно значущих проектів за умови надання їм пільг при оподаткуванні прибутку від реалізації цих проектів;
- внести зміни до ст. 24-1 Бюджетного кодексу України стосовно порядку формування та функціонування Державного фонду регіонального розвитку (Фонду) шляхом:
  - залишення основними напрямками діяльності Фонду фінансування: державних цільових програм та інвестиційних програм (проектів) у частині виконання заходів регіонального розвитку; програм подолання депресивності території; програм і заходів соціально-економічного розвитку регіонів, включаючи програми й заходи розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць (зокрема, малих міст, гірських населених пунктів, населених пунктів зон спостереження), видаливши пункт про необхідність фінансування напрямів, які можуть фінансуватися з інших джерел: Державної стратегії регіонального розвитку та регіональних стратегій розвитку, угод щодо регіонального розвитку, державних програм розвитку транскордонного співробітництва;
  - недопущення використання коштів Фонду на погашення кредиторської заборгованості (як це відбувалось у 2012–2013 рр. і планувалося на 2014 р., у якому на погашення кредиторської заборгованості заплановано було спрямовувати до 5% обсягу Фонду, що становить 45 539 тис. грн) шляхом доповнення ст. 24-1 пунктом 5: “Забороняється використовувати кошти Державного фонду регіонального розвитку для погашення кредиторської заборгованості за зобов'язаннями минулих періодів”;
  - збільшення мінімальної кошторисної вартості інвестиційних програм та заходів регіонального значення до рівня не мен-

- ше 5 млн грн, а також програм районного значення – не менше 1 млн грн з метою запобігання розпорощенню коштів Фонду та для забезпечення їх концентрації на пріоритетних напрямках місцевого розвитку шляхом внесення змін до порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізуватися за рахунок коштів Фонду; унормування принципів фінансування за рахунок коштів Фонду винятково капітальних проектів шляхом викладення п. 4.1 у такій редакції: “відповідність пріоритетам розвитку регіонів, визначеним Державною стратегією регіонального розвитку та регіональними стратегіями розвитку, спрямованість на фінансування довгострокових капітальних проектів”;
- сприяти організації Міністерством економічного розвитку і торгівлі України спільно з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та Міністерством фінансів України проведення навчальних заходів для представників органів місцевого самоврядування щодо процедур підготовки і попереднього відбору проектів регіонального розвитку, які можуть фінансуватися за рахунок коштів Фонду;
  - ініціювати спільно з Міністерством фінансів України створення на основі Фонду самостійної окремої фінансово-кредитної установи, відокремлення його з Державного бюджету України, починаючи з 2016 р.; така самостійна установа повинна мати право акумулювати кошти з різних джерел – внутрішніх (кошти інвесторів та з бюджету) і зовнішніх (інвестиції та кредити), державних і приватних;
  - внести зміни до ст. 105 “Субвенції на виконання інвестиційних програм (проектів)” Бюджетного кодексу України, доповнивши його нормою про повернення субвенцій на виконання інвестиційних програм (проектів) та виклавши її в редакції: “Субвенція на виконання інвестиційних програм (проектів) підлягає поверненню в разі її неефективного та/або нецільового використання” (з метою забезпечення чіткого визначення умов та критеріїв надання інвестиційних субвенцій з метою усунення суб’єктивності в їх виділенні);
  - внести зміни до ст. 103 “Субвенції на виконання інвестиційних програм (проектів)” Бюджетного кодексу України шляхом додання п. 4 у такій редакції: “Субвенція на виконання інвестиційних програм (проектів) може спрямовуватися на часткове відшкодування відсотків за кредитами, залученими суб’єктами малого підприємництва для реалізації інвестиційних проектів на місцевому рівні; сума такого відшкодування встановлюється рішенням відповідної місцевої ради”;
  - внести доповнення до ст. 12-1 “Державна підтримка та стимулювання інвестиційної

діяльності” Закону України “Про інвестиційну діяльність”: після слів “застосування інших форм, передбачених цим Законом” додати речення “Державна підтримка у вигляді відстрочення термінів сплати кредитів, застосування норм прискореної амортизації надається вітчизняним інвесторам при реінвестуванні прибутку за умови здійсненні вітчизняними інвесторами інвестицій у розвиток місцевого виробництва” з метою якомога повнішого використання внутрішнього потенціалу регіонів.

5. З метою збільшення ефективності розподілу інвестицій і підвищення віддачі інвестицій Міністерству економічного розвитку і торгівлі України спільно з Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України доцільно:

- на власних інтернет-сторінках поширювати інформацію про інвестиційні можливості регіонів, їх ресурсний і туристично-рекреаційний потенціал, проведення ярмарків інвестиційних пропозицій;
- стимулювати кооперацію між підприємствами суміжних галузей у межах регіону з метою спільної реалізації стратегії залучення інвестицій: підприємств комунальної форми власності – шляхом безпосереднього впливу органів місцевого самоврядування на їх виробничу діяльність, відповідно до ст. 17, 29 та 60 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, у тому числі створенням сумісних підприємств з виготовлення спеціалізованої продукції та переробки продукції, сприянням перепрофілюванню підприємств на виробництво продукції, що тяжіє до внутрішнього ринку споживання (наприклад, виготовлення продуктів харчування); а підприємств усіх, крім комунальної, форм власності – шляхом створення для них преференційного режиму господарської діяльності через надання можливостей: отримання кредитів за зниженими ставками (внесенням змін і доповнень до ст. 49 Закону України “Про банки і банківську діяльність”), застосування понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації (внесенням доповнень до ст. 145 і 146 Податкового кодексу України), встановлення пільгових ставок місцевих податків і зборів (внесенням змін і доповнень до ст. 11 і 12 Податкового кодексу України).

**Висновки.** Соціально-економічна нестабільність розвитку країни негативно позначилася на інвестиційній діяльності підприємств у кожному регіоні, зумовила зниження інвестиційної привабливості регіонів та погіршення інвестиційного клімату в них. У підсумку це призводить до нестачі ресурсів для оновлення основних фондів, поповнення оборотних коштів і викликає ефект “замкненого кола інвестування”, коли не-привабливі в інвестиційному сенсі регіони не мають можливості залучати інвестиційні

ресурси та залишаються економічно слабо-розвиненими, а відповідно, інвестиційно непривабливими. Зупинка інвестиційних проєктів призводить до зниження темпів розвитку економіки, що разом зі зниженням довіри інвесторів та побоюваннями щодо подальших умов інвестиційної діяльності в Україні призводить до стагнації економіки регіонів. Відповідно, питання відновлення позитивної інвестиційної динаміки в регіонах України на сьогодні постає з усією гостротою.

#### Список використаної літератури

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII (в редакції від 09.11.2013 р. на підставі документу 639-19) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
2. Про заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності в Україні: Указ Президента України № 912/2009 від 10.11.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/912/2009>.
3. Атлас інвестиційної привабливості України та інвестиційні паспорти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua/page/atlasinvestitsiinoi-privablivosti-ukraini-ta-investitsiini-pasporti>.
4. Капітальні інвестиції в Україні за січень – грудень 2013 року. Експрес-випуск Державної служби статистики від 24.02.2014 р. № 107/0/03.4вн-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Капітальні інвестиції в Україні за січень – грудень 2014 року. Експрес-випуск Державної служби статистики від 24.02.2015 р. № 88/0/03.4вн-15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України у 2013 році. Експрес-випуск Державної служби статистики від 14.02.2014 р. № 88/0/03.5вн-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України у 2014 році. Експрес-випуск Державної служби статистики від 17.02.2015 р. № 71/0/03.5вн-15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Державний фонд регіонального розвитку. Стаття 24-1 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 50–51. – Ст. 572. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
9. Дані Державної служби статистики України за 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
10. Економіка регіонів у 2015 році: нові реалії і можливості в умовах започаткованих реформ / за ред. д. е. н., проф. Д. І. Олійник. – Київ: НІСД, 2015. – 92 с.

Стаття надійшла до редакції 08.12.2015.

#### **Бритова А. В. Инвестиционная способность регионов Украины в контексте раскрытия внутреннего потенциала развития**

*В статье проанализирована динамика инвестиционной деятельности в регионах Украины в 2015 г. Выявлен ряд проблем, которые препятствуют повышению инвестиционной способности регионов. Высказаны предложения для деятельности центральных и местных органов исполнительной власти и органов местного самоуправления относительно стимулирования притока инвестиционных ресурсов и улучшения инвестиционного климата в регионах.*

**Ключевые слова:** инвестиционная политика, инвестиционная способность регионов, внутренний потенциал регионов, региональная политика, социально-экономическое развитие.

#### **Brytova G. The Investment Ability of Ukrainian Regions in the Context of the Disclosure of Internal Potential Development**

*The dynamics of investment in the regions of Ukraine in 2015 are analyzed in the article. A number of problems that impede the ability of regions to increase investment are determined. There is inadequate institutional support investment policy in the regions and at the local level; imperfect instruments disclosure internal potential of regions; decline in investment attraction because of the deterioration of the socio-economic situation and the fall of investment attractiveness of regions of East Ukraine through warfare in their territory; ineffectiveness of certain instruments to finance capital projects; inefficient distribution of investment, low returns on investment. In the article it is made propositions to central and local executive authorities and local governments to stimulate the inflow of investment resources and improving the investment climate in the region: the development of investment strategies for local authorities and their fossil embedded in national investment strategy; the formation of an integrated system of tools disclosing internal potential of the region; suspension drop in capital investment and outflow of foreign direct investment (equity) of the regions of Ukraine; efficiency instruments to finance capital projects; increase efficiency and improve the allocation of investment return on investment.*

**Key words:** Investment policy, the investment ability of the regions, the internal potential of the regions, regional policy, socio-economic development.